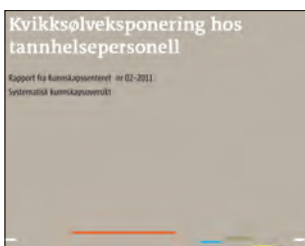

Ny rapport om forskning om kvikksølveksponering og helseutfall

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten fikk i oppdrag av Helsedirektoratet å oppsummere tilgjengelig forskning om kvikksølveksponering og helseutfall av slik eksponering for tannhelsepersonell. Rapporten kom i februar, basert på 134 artikler fra 981 identifiserte referanse.

Rapporten kom i februar, basert på 134 artikler fra 981 identifiserte referanse.

Funn

Tannhelsepersonell i Norge ble i varierende grad eksponert for kvikksølv på 1960-, 1970- og 1980-tallet. Det er påvist høyest eksponering på 1960-tallet. Kvikksølvkonsentrasjonen i urin og i andre vevsprøver var generelt høyere hos tannhelsepersonell enn hos grup-

per av ikke-eksponerte, både i nordiske og internasjonale studier. Tannhelsesekretærer hadde stort sett høyere konsentrasjon av kvikksølv i urin enn tannleger.

Studier uten kontrollgruppe, men av høy metodisk kvalitet, viser statistisk signifikante assosiasjoner mellom kvikksølv i urin og helseutfall for utfallsmål som redusert oppmerksomhet, hukommelse, manuell koordinering og hodepine. Dette gjaldt for både tannleger (bare menn) og tannhelsesekretærer (bare kvinner). De samme assosiasjonene er indikert i studier som sammenligner tannhelsesekretærer med ueksponerte populasjoner.

Konklusjon

Tannhelsepersonell i Norge har i varierende grad blitt eksponert for kvikksølv. Høyest eksponering er påvist i

materiale fra 1960-tallet. Tannhelsesekretærer hadde stort sett høyere konsentrasjon av kvikksølv i urin enn tannleger. Studier som sammenlignet helseutfall for tannhelsepersonell med ueksponerte kontrollgrupper, rapporterte at av 64 helseutfall for tannlegeassistenter var 20 i favør av kontrollgruppen og tre i favør av tannlegeassistenter, mens for tannleger var 13 utfall i favør av kontrollgruppen og 13 i favør av tannleger.

Hele rapporten finnes på www.kunnskapssenteret.no

TILBAKEBLIKK

1911 Jahns cement

Efter forlydende vil der nu endelig være udsigt til, at vi skal faa den eneste norske cement, Jahns meget omtalte cement, i handelen. Vi skal senere komme tilbage til den, naar resultaterne foreligger af den første prøve, som er sendt undertegnede. Birger Andersen.

Februar-Marts 1911, 4de hefte

1961 Norges første tannlegemisjonær

Utviklingslandene er et ord vi ofte ser i avisene, og året 1960 er blitt kalt Afrikas år på grunn av de mange nye stater som har fått selvstendighet. Det er kanskje mange kol-

leger som ikke kjenner til at vi har en tannlege som følger utviklingen på nært hold i Kamerun. Det er vår første tannlegemisjonær, Jostein Budal, som tre år etter at han tok eksamen ved Norges Tannlegehøgskole, stilte seg til tjeneste for Det Norske Misjonsselskap.

Våren 1956 reiste han til Paris for å sette seg inn i fransk administrasjon og lære språket. Et år senere kom han så til Kamerun, og der har han siden hatt fast stasjon i byen Ngoundere.

Mars 1961, hefte 3

2001 Tannhelsesekretærlinjen i Akershus

Tannhelsesekretærlinjen i Akershus: Underlig håndtering av utdanning. Mens tannlegene etterspør

kvalifiserte og utdannede tannhelsesekretærer, skjer det merkelige ting på utdanningsfronten. Bleiker videregående skole i landets mest folkerike fylke, Akershus, har flittig og trofast utdannet tannhelsesekretærer i snart 30 år. Nå vil fylkeskommunen legge ned tilbudet.

Mars 2001, nr. 4

Tilbakeblikk er redigert av Reidun Stenvik

